

Peter H. Diamandis – Steven Kotler

A JÖVŐ GYORSABBAN ITT LESZ,
MINT GONDOLNÁNK

**Peter H. Diamandis
Steven Kotler**

A JÖVŐ GYORSABBAN ITT LESZ, MINT GONDOLNÁNK

**Hogyan formálják át
mindennapi életünket az egymásra
ható új technológiák?**

A fordítás alapja:
Peter H. Diamandis – Steven Kotler:
*The Future Is Faster Than You Think – How Converging Technologies Are
Transforming Business, Industries, and Our Lives*, 2020

Copyright © PHD Ventures and Steven Kotler, 2020

Fordította: © Weisz Böbe, 2020
© Darnyik Judit, 2020

Szerkesztette: Greff András

Szakmailag lektorálta: dr. Haidegger Tamás
Györfi András (blokklánc és kriptopénz)

Borítóterv: Juhász Gábor Tamás

A szerzők fotója: Matthew Rutherford
Ryan Heffernan

HVG Könyvek, Budapest, 2020
Kiadóvezető: Budaházy Árpád
Felelős szerkesztő: Rapajka Gabriella
www.hvgkonyvek.hu

ISBN 978-963-304-974-7

Minden jog fenntartva. Jelen könyvet vagy annak részleteit tilos reprodukálni, adatrendszerben tárolni, bármely formában vagy eszközzel – elektronikus, fényképeszeti úton vagy más módon – a kiadó engedélye nélkül közölni.

Kiadja a HVG Kiadó Zrt., az 1795-ben alapított
Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
Felelős kiadó: Szauer Péter

Nyomdai előkészítés: Sörfőző Zsuzsa
Nyomás: Generál Nyomda Kft.
Felelős vezető: Hunya Ágnes

Ezt a könyvet azoknak ajánlom, akik életem során a mentoraim és coachaim voltak: Harry P. Diamandis, Tula Diamandis, Frank Price, David C. Webb, Paul E. Gray, David E. Wine, Gregg E. Maryniak, Ayn Rand, Art Dula, Robert Heinlein, Byron K. Lichtenberg, Sylvia Earle, Gerard K. O'Neill, Arthur C. Clarke, John T. Chirban, Laurence R. Young, Martine Rothblatt, Charles Lindbergh, Tom Velez, Stuart O. Witt, S. Pete Worden, Robert K. Weiss, Alfred H. Kerth, Burt Rutan, Anousheh Ansari, Tony Robbins, Ray Kurzweil és Dan Sullivan.

Peter

Joe Lefler emlékének és a Pandora's Box munkatársainak ajánlom ezt a könyvet. Köszönöm a sok-sok varázslatot! Köszönöm, hogy előbb hittetek bennem, mint bárki más. Köszönöm Derek Dingle csótányos trükkjét. Még mindig hiányoztok. Ó, azok a vidám napok!

Steven

Tartalom

Előszó a magyar kiadáshoz	9
Előszó	11

I. rész

A konvergenciában rejlő lehetőség

1. Konvergencia	17
2. Kapcsoljunk fénysebességre! Exponenciális technológiák 1.	40
3. Turbó fokozat Exponenciális technológiák 2.	61
4. A gyorsulás gyorsulása	81

II. rész

Minden újjászületik

5. A vásárlás jövője	105
6. A hirdetések jövője	125
7. A szórakozás jövője	133
8. Az oktatás jövője	150
9. Az egészségügy jövője	158

10. A hosszú élet jövője	175
11. A biztosítás, a pénzügy és az ingatlanpiac jövője	185
12. Az élelmiszerek jövője	205

III. rész

A gyorsabb jövő

13. Fenyegetések és megoldások	215
14. Az öt nagy migráció	239
Utószó	261
Köszönetnyilvánítás	267
Jegyzetek	269
Név- és tárgymutató	300

Előszó a magyar kiadáshoz

Mindkettőnk életébe meghatározó fordulatot hozott, amikor először jártunk a Szilícium-völgyben és talákoztunk olyan gondolkodókkal, mint e könyv szerzője, Peter Diamandis. Bepillantást nyertünk a jövőbe, kitágult körülöttünk az univerzum, és nem tudtunk már ugyanúgy nézni a világra, mint előtte. Az élmény egyszerre volt hihetetlenül izgalmas, elgondolkodtató és sokkoló. Megértettük, hogy olyan korba érkeztünk, amelyben szinte bármi lehetséges, ez pedig különösen ígéretes perspektívát nyit meg. Ráébredtünk arra is, hogy csak akkor tudunk pozitív jövőt építeni, ha felnőtt módon és rendkívül körültekintően nyúlunk a világban megnyíló lehetőségekhez. Világossá vált, hogy az új világ sok szempontból emberi mivoltunkban tesz próbára bennünket, ezért óriási szükségünk van az érzelmi intelligenciánkra, az empátiánkra és az alkalmazkodóképességünkre. Ezen a természetes és emberi érzelmi hullámvasutazáson túlesve azt az utat választottuk, hogy bátran és kíváncsian formáljuk a jövőt ahelyett, hogy félelmeinktől vezérelve gyorsan becsuknánk a rá nyíló ablakot.

A körülöttünk zajló társadalmi és technológiai megatrendek alapvetően formálják át az eddig jól bevált gyakorlatokat, rutinokat, és legyen szó az élet bármely területéről, komoly gazdasági, etikai és filozófiai kérdéseket is felvetnek. Amennyiben felismerjük, hogy gondolkodásmódunk megváltoztatása, illetve mentális rugalmasságunk és nyitottságunk megőrzése elengedhetetlen, könnyebben alkalmazkodunk majd a radikálisan új helyzetekhez. Ha képessé válunk arra, hogy a digitalizációt segítségül hívva építsünk a globális és helyi közösségekben rejlő erőre és tartalékokra, akkor jók az esélyeink, hogy a jelenleg zajló változások nyertesei lehessünk.

Az első lépést azonban fejben kell megtennünk, és azon kell dolgozunk, hogy a korábban említett nyitottságunkat folyamatosan erősítsük. Fogalmazhatunk úgy is, hogy mostantól újra és újra fel kell találnunk ma-

gunkat. Ez persze nem könnyű feladat, de ha sikerül, akkor olyan világ felé indulhatunk el, ahol a közösségi értékteremtésbe bárkinek lehetősége lesz bekapcsolódni, illetve ahol sokkal gyorsabban és releváns módon, együtt alkalmazkodhatunk a váratlanul felmerülő kihívásokhoz és élethelyzetekhez.

Abból a világból, ahol megtanultuk, mi a dolgok rendje, és a múltbeli tapasztalatainkat csiszolgatva haladtunk előre, egy olyanba kell átkapcsolnunk, ahol a jelenlegi ismereteinket és képzelőerőnket bevetve megálmodjuk és felépítjük annak a jövőnek a képét, amelyben élni szeretnénk. Nem léteznek biztos receptek: senki nem tudja pontosan, hol tart majd a mesterséges intelligencia vagy a fogyasztói viselkedés tíz év múlva. Ugyanakkor felismerhetők olyan jövőformáló mintázatok, amelyek segítségével értékvezérelt és jövőbiztos megoldásokat tervezhetünk és hozhatunk létre.

A könyvet azoknak ajánljuk, akik kíváncsian, nyitottan fordulnak a jövő felé. Azoknak, akik szeretnék megérteni, hogyan alakul át hamarosan a szórakoztatás, az oktatás és az egészségügy. Nem érdemes jóslatként kezelni, sokkal inkább kritikai gondolkodásunkat megtartva a jövő egyik forgatókönyvének tekinteni, még akkor is, ha két olyan kiváló gondolkodó és sikeres üzletember tollából született, mint Peter Diamandis – aki több más virágzó technológiai cége mellett az XPRIZE Alapítvány létrehozójaként a világ legégetőbb problémáin dolgozó vállalkozásait támogatja a siker felé vezető úton – és Stephen Kotler újságíró és vállalkozó, a flow és a személyes hatékonyság kutatója. Engedjük hát meg, hogy ezek a nagyszerű szakemberek elkalauzoljanak bennünket a ránk váró izgalmas jövőbe!

Frankó Csuba Dea, jövőkutató, innovációs coach,
az OpenExO jövőépítő közösség nagykövete
Veres Rita, az Edisonplatform stratégiai vezetője,
a Szingularitás Egyetem korábbi nagykövete

Előszó

E könyv szerzői 1999-ben találkoztak. Steven egy cikken dolgozott Peter XPRIZE nevű szervezeténél, amely a végtelen űr felfedezésén munkálkodott. Peter pedig, nos, ő történetesen a végtelen űr felfedezésén munkálkodott.

Nagyon hamar rájöttünk, hogy ugyanannyira rajongunk a modern technológiáért, és egyformán érdekel minket, hogy ezt hogyan lehet látólag lehetetlen kihívások teljesítésére felhasználni. Ez a közös nevező igazi barátságához és több évtizedre nyúló társszerzőséghez vezetett, amelynek legfrissebb gyümölcse *A jövő gyorsabban itt lesz, mint gondolnánk – Hogyan formálják át mindennapi életünket az egymásra ható új technológiák?* (*The Future Is Faster Than You Think – How Converging Technologies Are Transforming Business, Industries, and Our Lives*). Ez a harmadik alkalom, hogy igyekszünk feltárni, miképpen növeli lehetőségeink körét és alakítja át világunkat a technológia. Gyakorlatilag a *The Exponential Mindset Trilogy* (Az exponenciális szemlélet trilógia) harmadik kötetéről van szó. A sorozat ebből és két korábbi munkánkból, az *Abundance – The Future is Better than You Think* (Bőség – A jövő jobb, mint gondolnánk)¹ és a *BOLD – How to Go Big, Create Wealth, and Impact the World* (Merészség – Hogyan nőjünk nagyra, teremtsünk jólétet és hassunk a világra?)² című könyvekből áll. Utóbbiak ismerete nem szükséges e mostani megértéséhez, ám a kontextus vázolója segítheti az olvasót.

Az *Abundance* a gyorsuló technológiák áldásos hatásairól szól: arról, hogyan demonetizálják és demokratizálják az ételhez, vízhez és energiához való hozzáférést, bőven elérhetővé téve a hajdan szűkös erőforrásokat, illetve arról, hogyan küzdhetünk meg a segítségükkel hatékonyabban olyan globális problémákkal, mint az éhínség, a szegénység és a betegségek. A *BOLD* című könyvben másféle lehetetlenről van szó: nyomon követ-

hetjük, miként vetik be a vállalkozók ugyanezeket a technológiákat, hogy rekordidő alatt világméretű változást generáló cégeket hozzanak létre, és egyúttal útmutatót adunk bárkinek, aki hasonló feladatra vállalkozna.

Ebben a harmadik kötetben még részletesebben kibontjuk ezeket az ideákat, és szemügyre vesszük, mi történik, amikor egy gyorsuló technológia (például a mesterséges intelligencia, MI) konvergál egy ettől független, úgyszintén gyorsuló technológiával (például a kiterjesztett valósággal). Persze, az MI komoly potenciált rejt – ahogyan a kiterjesztett valóság is. De csak a konvergenciájuk fogja teljesen újraformálni a kiskereskedelmet, a hirdetések, a szórakoztatást és az oktatást – csak hogy a ránk váró jelentős átalakulások némelyikét kiemeljük.

Ahogyan azt a következő oldalakon látni fogjuk, ezek a konvergenciák egyre nagyobb ütemben valósulnak meg, mindez pedig a világban zajló változás tempóját és léptékét egyaránt felturbózza. Szóval, öveket becsatolni – rázós utunk lesz!

A könyvet személyes tapasztalataink ihlették, hiszen saját vállalkozásainkban és a világban is megélhettük a változások – szinte a bőrünkön érezhető – felgyorsulását. Egyikünk, Peter H. Diamandis, a huszonkettedik startupján dolgozik, amely a hosszú élet és az egészségügy területén szerveződik. Mivel vezető szerepet tölt be a Szingularitás Egyetemen, az XPRIZE-nál, a Bold Capital Partnersnél és az Abundance 360-nál, a mindennapos nyughatatlan pörgés biztosítja, hogy folyamatosan nyomon követhesse a konvergáló technológiák világát.

Steven Kotler munkájában és szerzőként is szembesült ezzel a gyorsulással. Ez a könyv a hatodik munkája, amelyet a technológia kérdéskörének szentel, a Flow Research Collective alapítójaként és ügyvezető igazgatójaként pedig a kiemelkedő teljesítmény kutatására és az ehhez kapcsolódó képzésekre összpontosít – azokra a pszichológiai eszközökre tehát, amelyekre szükségünk van, hogy boldogulhassunk az intenzív gyorsulás világában.

A könyv megírása nem volt zökkenőmentes, és igazi kihívást jelentett. A következő oldalakon a legmodernebb kutatásokat és az ezekre épített vállalatokat vesszük sorra. A változás ütemével azonban nem volt könnyű lépést tartani. Azok a cégek, amelyek a munka kezdetekor, 2018-ban még a leghaladóbbnak számítottak, sokszor a partvonalra szorultak más vállalatok miatt, mire 2019-ben befejeztük a kéziratot. Más szóval, a nevek fontosak, de változhatnak. A könyv gerincét a konvergencia minden

átívelő trendjei adják, és a formáló erejű hatások, amelyeket ezek a trendek a cégekre, iparágakra és az életünkre gyakorolnak.

Semmi kétség, hogy az előttünk álló évtized számos radikális áttörést és világot megváltoztató meglepetést hoz. A következő fejezetekből kiderül, hogy bolygónk minden jelentős iparága teljes átalakuláson megy majd keresztül. Hihetetlen lehetőségek várnak a vállalkozókra, az újítoókra, a vezetőkre, és igazából bárkire, aki elég rugalmas és kalandvágyó. Ez lesz hát a jövő, amely gyorsabban itt lesz, mint gondolnánk, és vitathatatlanul a valóra váltott képzelet eddigi legnagyobb szabású megnyilvánulását fogja jelenteni. Üdvözlünk mindenkit a rendkívüliség korában!

I. RÉSZ

A KONVERGENCIÁBAN REJLŐ LEHETŐSÉG

Konvergencia

Repülő autók

A Skirball Kulturális Központ a 405-ös autópálya mellett található, Los Angeles északi végében. A Santa Monica-hegység keskeny gerincére épült központból mesés kilátás nyílik szinte minden irányba – leszámítva az alant futó autópályát, amelyen kilométereken át araszolnak a feltorlódott autók.

Nincs ebben semmi meglepő.

Los Angeles 2018-ban, immár a hatodik egymást követő évben újra kiérdemelte a világ dugóktól leginkább sújtott nagyvárosa kétes értékű címet. Egy átlagos sofőr évente két és fél munkahétnek megfelelő időt tölt errefelé közlekedési dugók fogságában.¹ 2018 májusában a Skirball Központ lett az Uber Elevate bölcsője:² itt tartották meg második alkalommal ezt az éves repülőautó-konferenciát, amelyen bemutatták a telekocsivállalat radikális tervét a közlekedési problémák megoldására.

A Skirball Központ hatalmas kivetítőin a csillagokkal pettyezett éjszakai égbolt lassan áttűnt felhőkkel pettyezett kék éggé. A felhők alatt óriási volt a zsúfoltság. Az esemény a hatalmi elit válogatott szereplőit vonzotta: vezérigazgatókat, vállalkozókat, építészeket, tervezőket, technológiai szakembereket, kockázatitőke-befektetőket, kormányhivatalnokokat és ingatlanmágnásokat. Összesen közel ezren jelentek meg, ki a Wall Streeten megszokott elegáns öltönyben, ki lazább, hétköznapi öltözékben, de mind azért jöttek, hogy ott legyenek egy új iparág születésénél.

Jeff Holden, az Uber akkori termékigazgatója nyitotta meg a konferenciát. A barna, göndör hajú férfi sűrű Uber Air pólóinget viselt, és kislányos kiállása éles kontrasztban állt a vállalkozásban betöltött szerepével. Ez az esemény, és valójában maga a koncepció is, hogy az Ubert a levegőbe emeljék, Holden elképzelése volt.

Kifejezetten izgalmas elképzelés.

Ahogy a konferencián elmondta:*

A szélsőséges közúti torlódásokat az élet velejárójaként fogadtuk el. Az Egyesült Államok azzal büszkélkedhet, hogy a világ 25 torlódásuktól leginkább sújtott városából tíz nálunk található, ami elveszített jövedelemben és produktivásban mérve hozzávetőleg 300 milliárd dollárunkba kerül. Az Uber küldetése megoldani a városi mobilitást. [...] A célunk az, hogy egy egészen újfajta közlekedési módot mutassunk be a világnak, nevezetesen a városi légi közlekedést, vagy ahogy előszeretettel hívom: „légi telejárművet”.³

A légi telejármű sci-fi-klisének tűnhet, de Holden mostanra már eleget bizonyított a felforgató innovációk terén. Az 1990-es évek végén Jeff Bezos nyomdokát követve New Yorkból Seattle-be költözött, és az Amazon egyik legelső alkalmazottja lett.⁴ Az éves fix tagsági díjért elérhető, ingyenes kétnapos kiszállítás örült ötletének kivitelezését bízták rá. Sokan úgy vélték, ez az újítás csődbe viszi a vállalatot. Ennek ellenére megszületett az Amazon Prime, és ma, amikor már 100 millió Prime-taggal büszkélkedhet, az örült ötlet a vállalat nyereségének jelentős részéért felel.⁵

Ezek után Holden egy másik startuphoz, a Grouponhoz szegődött, amelyre ma már nehéz felforgató vállalkozásként tekinteni, de akkoriban a „hatalmat a népnek” elvet hirdető internetes vállalatok első hullámához tartozott. Innen igazolt át az Uberhez, ahol – vállalati problémák ide vagy oda – egy sor meglepő sikertörténet, az UberPool, az Uber Eats és a közelmúltban az Uber önvezető autós programja főszereplője lett.⁶ Ezért nem olyan meglepő, hogy amikor egy még örültebb termékcsalád ötletét vetette fel – amellyel az Uber meghódítaná a levegőt –, a vállalat vezetése komolyan vette.

Mégpedig okkal. A második Uber Elevate témája valójában nem is a repülő autók voltak. Az autók ugyanis már megérkeztek. A konferencia az elterjesztéshez vezető útról szólt. Ami esetünkben a legfontosabb: ez az út sokkal rövidebb, mint sejtenénk.

* Ha másképp nem jelöljük a szövegben vagy a végjegyzetben, minden idézet közvetlenül a forrásokkal készített interjúkból származik, vagy mint ebben az esetben is, a szerző(k) részt vett(ek) az említett eseményen.